

EUROOPAN UNIONI

EUROOPAN PARLAMENTTI

NEUVOSTO

Bryssel, 23. syyskuuta 2026
(OR. en)

2025/0380(COD)

PE-CONS 47/26

CLIMA 354
ENV 820
ENER 443
TRANS 453
COMPET 843
ECOFIN 900
CODEC 1310

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS päätöksen
(EU) 2015/1814 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse
markkinavakausvarannosta rakennusten, tieliikenteen ja muilla aloilla

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON
PÄÄTÖS (EU) 2026/...,**

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

**päätöksen (EU) 2015/1814 muuttamisesta
siltä osin kuin on kyse markkinavakausvarannosta
rakennusten, tieliikenteen ja muilla aloilla**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä²,

¹ EUVL C, C/2026/1968, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/1968/oj>.

² Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 15. syyskuuta 2026 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty ...

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen nojalla 12 päivänä joulukuuta 2015 hyväksytty Pariisin sopimus, jäljempänä 'Pariisin sopimus'³, tuli voimaan 4 päivänä marraskuuta 2016. Pariisin sopimuksen osapuolet ovat sopineet pitävänsä maapallon keskilämpötilan nousun selvästi alle kahdessa celsiusasteessa suhteessa esiteolliseen aikaan ja pyrkivänsä toimiin, joilla lämpötilan nousu saataisiin rajattua 1,5 celsiusasteeseen suhteessa esiteolliseen aikaan.
- (2) Eurooppa-neuvoston 12 päivänä joulukuuta 2019 antamissa päätelmissä vahvistetaan tavoite ilmastoneutraalista unionista vuoteen 2050 mennessä Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisesti.

³ EUVL L 282, 19.10.2016, s. 4.

- (3) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä (EU) 2015/1814⁴ perustettiin markkinavakausvaranto, jolla lievennetään tarjonnan ja kysynnän välisten epäsuhtien riskiä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2023/959⁵ toteutetun rakennusten, tieliikenteen ja muiden alojen päästökauppajärjestelmän käynnistämisen yhteydessä sekä parannetaan järjestelmän kykyä sietää markkinahäiriöitä.
- (4) Markkinavakausvarannon odotetusta toiminnasta tehdyt analyysit, joissa otetaan huomioon viimeaikaiset tiedot, osoittavat, että muuttamalla kohdennetusti tiettyjä parametreja voitaisiin osaltaan parantaa markkinoiden ennustettavuutta ja hinnanmuutosten vakautta uuden päästökauppajärjestelmän ensimmäisinä vuosina.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2015/1814, annettu 6 päivänä lokakuuta 2015, markkinavakausvarannon perustamisesta unionin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmään, sen toiminnasta sekä direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta (EUVL L 264, 9.10.2015, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1814/oj>).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/959, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY ja markkinavakausvarannon perustamisesta unionin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmään ja sen toiminnasta annetun päätöksen (EU) 2015/1814 muuttamisesta (EUVL L 130, 16.5.2023, s. 134, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj>).

- (5) Unionin ilmastotavoitteiden saavuttaminen edellyttää unionin ja jäsenvaltioiden tasolla huomattavia julkisia ja yksityisiä investointeja rakennusten ja tieliikenteen ilmasto- ja energiasiirtymätoimenpiteisiin, ja vihreisiin investointeihin liittyvien lisätarpeiden ennustetaan ulottuvan vuoteen 2030 asti. Rakennusten, tieliikenteen ja muiden alojen päästökauppajärjestelmän lisäksi olisi toteutettava täydentäviä kansallisia toimenpiteitä. Tämä antaisi kotitalouksille ja liikenteen käyttäjille mahdollisuuden vaikuttaa omalla toiminnallaan siirtymällä lämmityksessä ja tieliikenteessä puhtaisiin vaihtoehtoihin. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY⁶ 30 d artiklan 6 kohdan mukaisesti jäsenvaltioiden olisi käytettävä rakennusten, tieliikenteen ja muiden alojen päästökaupan huutokauppatulot olemassa olevassa päästökauppajärjestelmässä täsmennettyihin ilmastoon ja energiaan liittyviin tarkoituksiin siten, että etusijalle asetetaan toimet, joilla voidaan osaltaan vaikuttaa päästökauppajärjestelmän sosiaalisiin näkökohtiin rakennusten, tieliikenteen ja muilla aloilla, tai toimenpiteisiin, jotka on lisätty erityisesti kyseisiin aloihin liittyviin huolenaiheisiin puuttumiseksi, mukaan lukien kansallinen rahoitusosuus ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelman arvioituista kokonaiskustannuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/955⁷ 15 artiklan mukaisesti.

6. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj>).

7. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/955, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, sosiaalisen ilmastorahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2021/1060 muuttamisesta (EUVL L 130, 16.5.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/955/oj>).

- (6) Jotta markkinoiden ennustettavuus olisi parempi pitkällä aikavälillä, niiden päästöoikeuksien, jotka on lisätty markkinavakausvarantoon rakennusten, tieliikenteen ja muita aloja varten ja joita ei ole vapautettu, olisi oltava voimassa myös 31 päivän joulukuuta 2030 jälkeen.
- (7) Tilanteessa, jossa kierrossa olevien päästöoikeuksien kokonaismäärä saavuttaa tason, joka on alle 260 miljoonaa päästöoikeutta, päästöoikeuksien asteittaisempi ja reagoivampi vapauttaminen parantaisi osaltaan entisestään markkinoiden vakautta ja ennustettavuutta markkinatoimijoiden kannalta. Sen vuoksi vapauttamismekanismissa olisi otettava huomioon kierrossa olevien päästöoikeuksien kokonaismäärän ja alemman kynnyksarvon välinen erotus.
- (8) Mekanismissa, jolla lisätään hintavakautta rakennusten, tieliikenteen ja muiden alojen päästökauppajärjestelmän kolmen ensimmäisen soveltamisvuoden aikana, olisi vahvistettava huolellisesti, jotta voidaan parantaa entisestään sen kykyä reagoida perusteettomiin hinnanvaihteluihin ja lisätä markkinoiden ennustettavuutta. Tämä voisi tarkoittaa, että markkinoille vapautetaan viipymättä suurempi määrä päästöoikeuksia. Jos kyseistä mekanismia sovelletaan kaksi kertaa saman 12 kuukauden jakson aikana, myös ylimääräinen vapauttaminen olisi toteutettava kaksi kertaa.

- (9) Rakennusten, tieliikenteen ja muiden alojen päästökauppajärjestelmä ja jäsenvaltioiden näillä aloilla toteuttamat kansalliset toimenpiteet vahvistavat toisiaan. Kyseisen uuden päästökauppajärjestelmän asteittainen ja sujuva käynnistäminen tukee jäsenvaltioiden toimenpiteiden oikea-aikaista täytäntöönpanoa unionin vuoden 2030 ilmastotavoitteen saavuttamiseksi niin, että voidaan varmistaa sosiaalisesti oikeudenmukainen siirtymä ja välttää haavoittuviin kotitalouksiin ja liikenteen käyttäjiin kohdistuvat kohtuuttomat hintavaikutukset. Sen vuoksi komissio sisällyttää direktiivin 2003/87/EY 30 i artiklan mukaisen uudelleentarkastelun yhteydessä uuden päästökauppajärjestelmän täytäntöönpanosta Euroopan parlamentille ja neuvostolle antamaansa kertomukseen tarvittaessa perusteellisen arvioinnin kyseisen direktiivin 30 h artiklan mukaisista hintavakausmekanismeista sekä päätöksen (EU) 2015/1814 mukaisten rakennusten, tieliikenteen ja muiden alojen markkinavakausvarantoa koskevien sääntöjen soveltamisesta, jotta varmistetaan sekä ympäristötavoitteiden tinkimättömyys että sosiaalinen oikeudenmukaisuus. Uudelleentarkastelussa on määrä tarkastella erityisesti sellaisen liiallisen hinnannousun johdosta toteutettavan toimenpiteen toimintaa, jolla pyritään lisäämään kansalaisten varmuutta siitä, että hiilen hinta ei kyseisen uuden päästökauppajärjestelmän ensimmäisinä toimintavuosina ylitä direktiivin 2003/87/EY 30 h artiklan mukaista tasoa, sekä sitä, olisiko kyseistä toimenpidettä jatkettava vuoden 2029 jälkeen.

(10) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän päätöksen tavoitetta eli vahvistaa rakennusten, tieliikenteen ja muiden alojen päästökauppajärjestelmän markkinavakausvarantoa erityisesti parantamalla kyseisen järjestelmän reagointikykyä ja lisäämällä markkinavakautta, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.

(11) Päätös (EU) 2015/1814 olisi sen vuoksi muutettava vastaavasti,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla
Päätöksen (EU) 2015/1814 muuttaminen

Muutetaan päätös (EU) 2015/1814 seuraavasti:

1) muutetaan 1 a artikla seuraavasti:

- a) poistetaan 3 kohdan toinen virke;
- b) korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. Komissio julkaisee direktiivin 2003/87/EY IV a luvun soveltamisalaan kuuluvien kunakin vuonna kierrossa olevien päästöoikeuksien kokonaismäärän seuraavan vuoden 1 päivään kesäkuuta mennessä erikseen tämän päätöksen 1 artiklan 4 kohdan soveltamisalaan kuuluvien kierrossa olevien päästöoikeuksien määrästä. Tämän artiklan mukainen kierrossa kunakin vuonna olevien päästöoikeuksien kokonaismäärä on kyseisen luvun soveltamisalaan kuuluvien myönnettyjen päästöoikeuksien kumulatiivinen määrä, josta vähennetään kyseisen luvun soveltamisalaan kuuluvien todennettujen päästöjen kumulatiivinen määrä tonneina 1 päivän tammikuuta 2028 ja kyseisen vuoden 31 päivän joulukuuta väliseltä ajalta sekä kyseisen luvun soveltamisalaan kuuluvat direktiivin 2003/87/EY 12 artiklan 4 kohdan mukaisesti mitätöidyt päästöoikeudet. Ensimmäisen kerran määrä julkaistaan viimeistään 1 päivänä kesäkuuta 2028.”;

- c) lisätään 5 kohtaan alakohta seuraavasti:

”Jos kierrossa kunakin vuonna olevien päästöoikeuksien kokonaismäärä on 210–260 miljoonaa, varannosta vapautetaan lisää päästöoikeuksia. Lisämäärä lasketaan siten, että 100 miljoonasta vähennetään kierrossa olevien päästöoikeuksien kokonaismäärän ja 210 miljoonan välinen erotus kerrottuna kahdella. Kyseinen lisämäärä lisätään jäsenvaltioiden direktiivin 2003/87/EY 10 artiklan 2 kohdan nojalla kyseisen vuoden 1 päivästä syyskuuta alkaen huutokauppaamien päästöoikeuksien määrään.”;

- d) korvataan 7 kohta seuraavasti:

”7. Direktiivin 2003/87/EY 30 h artiklan mukaisesti varannosta vapautettavat määrät lisätään mainitun direktiivin IV a luvun soveltamisalaan kuuluvien, jäsenvaltioiden kyseisen direktiivin 30 d artiklan nojalla huutokauppaamien päästöoikeuksien määrään. Jos varannosta vapautetaan päästöoikeuksia direktiivin 2003/87/EY 30 h artiklan 2 kohdan mukaisesti, varannosta vapautettavaan määrään lisätään 20 miljoonaa päästöoikeutta. Varannosta vapautettavat määrät on jaettava tasaisesti kolmen kuukauden ajanjaksolle, joka alkaa viimeistään kahden kuukauden kuluttua päivästä, jona edellytykset ovat *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* direktiivin 2003/87/EY 30 h artiklan 8 kohdan mukaisesti julkaistun ilmoituksen perusteella täyttyneet.”;

2) lisätään 3 artiklaan kohta seuraavasti:

”Tämän päätöksen 1 a artiklan osalta tämän artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettussa uudelleentarkastelussa tarkastellaan jäljellä olevien päästöoikeuksien määrää ottaen huomioon sekä ympäristötavoitteiden tunkimättömyys että sosiaalinen oikeudenmukaisuus.”.

2 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty ...ssa/ssä ... päivänä ...kuuta ...

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
